

loletni otroci kmetov, dokler ne postanejo polnoletni, in kmečke zapuščine, dokler se ne izroče dedičem, spadajo pod ta zakon, čeprav prvi sami ne obdelujejo zemlje, v drugem primeru je pa osebno obdelovanje izključeno, ker zapustnika ni več, dedič pa še ni postal lastnik podedovanega zemljišča.

Potrnila o tem, kdo je kmet, izdajajo občine na zahtevo kmeta-dolžnika, ali na zahtevo sodišča; ta potrdila mora potrditi tudi srezko načelstvo.

Zaščita kmetov

pa obstoji od 20. aprila 1932 naprej v tem:

1. da se odložijo vse tekoče javne prisilne prodaje premičnih in nepremičnih stvari zaščitene kmetov;

2. da se novih prodaj takšne imovine ne sme dovoljevati;

3. da se ustavljajo vse prisilne uprave in odvzemi zarubljenih stvari, ki se izvrše, da se prenesejo stvari od dolžnika-kmeta v hrambo tretje osebe;

4. dolžnik-kmet (njega porok in nerazdelni dolžnik) plača za svoje izvršljive dolgove največ samo 6% obresti, čeprav je bil obsojen na višje obresti; le tedaj, ako so določene nižje, plača kmet te nižje obresti.

Za zaščitene kmeta so vobče dovoljene najvišje le 6% obresti letno. Preko te najvišje dopustne obrestne mere gre zakon samo v teh dveh slučajih:

1. ako upnik še pred vložitvijo tožbe prostovoljno odloži dolžniku-kmetu plačilo dospelih terjatve, ali

2. ako umakne že vloženo tožbo.

V teh dveh primerih se sme dogovoriti največ 10% obresti letno, brez ozira na to, ali so ble prej dogovorjene višje ali nižje obresti.

Dogovori, da bo kmet plačal višje kakor 6% obresti letno, ako mu upnik dovoli odložitev izvršbe, ali višje kot 10% obresti letno, ako upnik dovoli odlog plačila, ali ako tožbo umakne, so neveljavni; sodišče samo ne sme viš-

Že čez noč

omehča Henko vso umazanino perila! Poznate li enostavnejši in udobnejši način pranja kakor namakanje perila s Henkom? Zakaj se trudite, če Vam Henko lajša delo?

Vzemite vsaj HENKO!

Tudi za omeščanje trde vode in vsako čiščenje je Henko priznano sredstvo.

HENKO za namakanje perila.

Evropska avtomobilska mreža.

Letos bo zborovala mednarodna zveza hribovcev v mestu Kopenhagen na Danskem. Ob tej priliki pride na dnevni red vprašanje ustvaritve velike evropske ceste za avtomobile, ki bi vodila preko Evrope od Calais na severu Francije do Carigrada. Dolga bi bila 3000 km. Pozneje nameravajo k tej glavni cesti priklopiti še stranske, da bi bila cela Evropa nekako preprežena z udobnim cestnim omrežjem za avtomobile. Ako bo prišlo do uresničenja tega načrta, se bo zelo dvignil gospodarski položaj in toliko tisoč brezposelnih bo prišlo

Januš Golec:

Trojno gorje.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

27

(Dalje.)

Še pred popolno temo so se oglasili turški topovi z nasipa in naznanili, da ne bodo mirovali oblegovalci med nočjo. Bilo je pričakovati ponovnega napada pod zaščito noči, ali pa bode poskusil Turčin na eni strani srečo z rovi. Branitelji so bili čuječe na straži in so zažgali na več mestih obzidja visoko plamteče plamenice, da bi bilo izključeno vsako presenečenje. Kljub daleč vidnim varnostnim odredbam v Sisku je zapovedal paša kopačem in minerjem odhod. Vse polno splavov in čolnov se je oglasilo pritajeno na Kolpi in sililo z vesli proti levemu toku reke k obzidju trdnjave. Za trdnjavske topove je bila razdalja prekratka. Zaprasketale so dolge puške — Nočni napadalci so kmalu prekinili strogo zaukazano tišino z obupnimi: Allah! klici. Vitez Pavel se je pojavil na obzidju, napenjal lok, spuščal tetivo, strelice so frčale proti reki — Zdaj pa zdaj je čofnil s

splava ali iz čolna kak Turčin in odnesla ga je Kolpa v Savo. Najbolj drznim in vztrajnim pa se je le posrečil pristanek ob obzidju, a ti so bili sprejeti s kamenjem, vrelo vodo in gorečo smolo. Zvalovili in razburkali so nočni mir branitelji in napadalci, ki so skušali zasadičiti za vsako ceno kopalno orodje, da bi izginili in se skrili pod zemljo. Množica pač zmore vse, in tako je bilo tudi pri Sisku. Ne oziraje se na izgube, je pritiskal Turčin ob obrežje in pričel rove na več mestih, da razstreli obzidje in izkuri trdnjavsko posadko kakor trdovratne jazbece. Izpad na kopače in minerje je bil izključen, ker je tekla Kolpa tik ob obzidju.

Prvo turško izkrcanje je uspelo delno. Vsak nadaljnji dotok pomoči so onemogočali trdnjavski topovi in puške. Braniteljem je bilo znano, da Turki zaenkrat nimajo na razpolago večje količine splavov in čolnov, da bi ponovili še v tej noči izkrcanje. Predno bodo spravili razpršene prve splave in čolne nazaj do tabora, bo preteklo nekaj ur. Ponehalo je pobesnelo kričanje napadalcev z reke. Čuti je bilo le še kopanje in vrtanje

jih obresti niti prisoditi, niti dovoliti izvršbe za nje.

Poroki in nerazdelni dolžniki kmetov uživajo tudi omenjene ugodnosti.

Tozadevna zaščita kmeta velja, dokler se ne izda kmeta o spremembi kmečkih dolgov, vsekakor pa preneha veljavnost zakona najkasneje 6 mesecev, računajoč od 20. 4. 1932, dalje, to je 20. 10. 1932.

Sodišča so sicer po svoji službeni dolžnosti dolžna, da prisilne dražbe, ki so tekle dne 20. 4. 1932, odložijo, kadar imajo že v spisu samem zadostno oporo za to, da je dotični zavezanec zaščiteni kmet. Velikokrat to dejstvo iz spisa ne izhaja s potrebno sigurnostjo, ali pa sodišča vsled preobloženosti z delom to prezrejo, tedaj mora vsak zavezanec sam, ako smatra, da spada pod zakon o zaščiti kmetov, predlagati pri izvršilnem sodišču, da se javno dražbo odloži. V tem primeru bo sodišče na zavezančev predlog zaprosilo pristojno občino za potrebno potrdilo, izvršilno postopanje bode pa sodišče ustavilo vse dotlej, da bo sklep o odložitvi prisilne dražbe postal pravno-močen, to je, ako ga ne bo mogoče izpodbijati z rekurzom (s pritožbo).

Močnejše pa je zakon zaščitil kmete-dolžnike,

ki so se jim njihovi predmeti (premičnine ali nepremičnine) prodale na javni dražbi, ako je kupil na javni dražbi prodane predmete:

1. zahtevajoči upnik sam ali
2. oseba, ki je z njim v sorodstvu ali svaštvu do druge stopnje, ali
3. zastopnik (pooblaščenec) zahtevajočega upnika.

Ta pojačena zaščita velja že od 19. 3. 1932 dalje.

Te vrste dražbe, ki so se izvršile po 19. 3. 1932 za dolgove zaščitenih kmetov in pri katerih je izdražbal prodane predmete eden izmed gornjih oseb, se razveljavijo.

Posledica razveljavanja je ta, da mora kupec izdražbane predmete

vrniti kmetu, kadar mu kmet vrne kupnino s 6% obresti letno od dne, ko je kupec plačal kupnino. Ako je kupec izdražbane predmete že prodal ali daroval dalje, ali pa so sicer prešle v tretje roke, torej ako izdražitelj ne more več stvari vrniti, tedaj mora povrniti kmetu pravo vrednost izdražbanih predmetov, ki so jo imeli na dan dražbe, dočim mora kmet vrniti kupnino s 6% obresti letno od dne, ko je kupec položil kupnino; kmet lahko zahteva tudi povračilo škode, ako je stvar manj vredna ali poškodovana.

To poročilo prave vrednosti mora zahtevati zaščiteni kmet v šestih mesecih, ko dobi ta zakon obvezno moč, to je najkasneje do 20. 10. 1932.

Za prenos nepremičnin od kupca-zdražitelja nazaj na zavezanca se ne plača ponovne prenosne takse.

O sporih zaradi vrnitve predmetov in zaradi povračila resnične vrednosti odločajo izvršila sodišča.

Kljub tem določilom pa morejo doseči prisilno dražbo: narodna banka, državna hipotekarna banka, privilegirana agrarna banka, državni zaklad za terjatve, za katere se vodi izvršba na osnovi sodnih odločb (n. pr. bolniški stroški), samoupravna telesa (banovine, občine, OUZD itd.) in njihove hranilnice ter zadrage, ki so organizirane in poslujejo po veljavnih zakonih o drugih.

Tudi za preživninske terjatve proti dolžniku-kmetu in za terjatve, ki izhajajo iz njegovega kaznjivega dejanja (razne odškodnine, bolestinne itd.) se lahko doseže prisilna dražba kmetove imovine.

Zlasti pa lahko vsakdo za vse svoje terjatve, ki so nastale po dnevu 20. 4. 1932, predlaga pri sodišču prisilno dražbo in isto izvede.

Poleg teh določb vsebuje zakon tudi še predpise, kako se odpomore denarnim zavodom, ki so vsled odložitve izvršb zašli v plačilne težkoče:

1. vsled obče kreditne krize ali

2. vsled neobičajnega in prekomernega dvigovanja vlog, pod pogojem, da so vrednosti zavoda večje od bremen.

V tem primeru določi ministrski svet na zahtevo prizadetega zavoda po predlogu ministra za trgovino in industrijo roke za izplačilo vlog in drugih terjatev. Predpišejo se tudi ukrepi, ki so potrebni za redno poslovanje zavoda ter za varnost vlagateljev in ostalih upnikov. Minister za trgovino in industrijo ima pravico, da prizadetemu denarnemu zavodu postavi komisarja, ki stalno nadzoruje poslovanje zavoda.

Ostali del zakona je postavil v veljavo nekaj predpisov novega izvršilnega zakona, kar pa za Slovenijo ni ničesar novega z ozirom na to, da že danes veljajo prav enaka določila.

(Konec prihodnjič.)

★

Cene in sejska poročila.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 24. junija 1932 je bilo pripeljanih 116 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 90 do 110 Din, 7—9 tednov stari 150 do 200 Din, 3—4 mesece stari 250 do 300 Din, 5—7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto stari 600 do 650 Din, 1 kg žive teže 6 do 6.50 Din, 1 kg mrtve teže 10 do 11 Din. Prodanih je bilo 99 svinj.

Usoda raziskovalca.

Pred 20 leti se je podal angleški polkovnik in raziskovalec Fawcett prvič v južnoameriške pragozdove. Prodril je v vzhodno Bolivijo, prepotoval pokrajine, v katerih je bil nepoznan belokozec. Ko se je povrnil po dveh letih v domovino, je poročal o indijanskih plemenih, ki niso še imela nikdar posla z belim človekom. Izsledil je nepoznan narod, ki šteje 100.000 duš in životari ob izviru reke Madidi. Pozneje je nalezel oberst Fawcett v državnem arhivu braziljanskega glavnega mesta Rio de Janeiro na dokument iz leta 1745. Iz

pod obzidje, ki bo najbrž pomenilo proti jutru zavzem trdnjave. Ko bodo slišali ob prvem svitu v taboru prve razstrelbe, bodo navalili z vso pehoto na trdnjavo.

Napram podzemeljskim rovom so bili obleganci brez moči. Da bi ne žrtvovali poleg obzidja še topov in streliva, so spravili z dela trdnjave ob reki vse obrambne predmete, da bi jih ne pokopale pod seboj eksplozije. Glavno moč so osredotočili proti taboru, iz katerega je grozil ob zori glavni naskok. Glede kopačev in minerjev so računali, da bodo imeli z njimi lahek opravček.

Komaj je prepodil jutranji svit nekoliko gosto nočno temo, je počilo pod obzidjem ob Kolpi zamolklo, tla so zavalovila, en obrambni stolp se je porušil, zidovi so se zamajali pri temeljih in pokazali na več mestih prav velike razpoke. Pok razstrelb je pognal na noge turški tabor, kriknili so tisoči kakor iz enega grla. Vpitje in tulenje bojnikov je bilo znamenje za napad. V polkrogu so se začeli pomikati proti trdnjavi pionirji-mostarji, za njimi pehota in za to so sedali jezdeci na konje. Napadalne čete so kričale, kakor bi ho-

tele preplašiti z vpitjem branitelje in se polastiti Siska. Nadvse pobesnelo, liki najhujše grmenje burno pripravo za napad iz tabora je vprizoril zviti Hasan le kot slepilo. Istočasno, ko je grozil tabor s poplavo, so zašušljala kolikor mogoče na rahlo vesla čolnarjev, ki so prepeljavali turške napadalce po Kolpi, ki bi naj zasedli porušeni stolp in se prebili skozi izstreljene razpokline. Nakana bi mu bila sigurno uspela, da ni obrnil sam Bog Toplišekovih oči, ki je stal tik ob za brambo pripravljenem Pavlu, proti Kolpi. Kot blisk ga je prešinilo: Pravi napad ne bo iz tabora, ampak po reki. Na porazno nevarnost opozorjeni vitez je kriknil iz polnega grla: »Kolpa!« Rezerva je planila k za razvalinami pripravljenim topovom, zagrabila puške in otvorila ogenj na s čolni posuto Kolpo. Na reki presenečeni Turki so zavpili k Allahu na pomoč! Ko so pa videli, da bi bil po izsleditvi prevare vsak napad zaman, so krenili mesto proti toku po reki nazaj proti taboru. Tudi paša je že bil zapazil osmešenje napadnega načrta, je opustil naskok po suhem in se je moral zadovoljiti med penečim besom in kletvi-

do zaslužka in kruha v vseh državah, skozi katere bodo vodile nove ceste. Cestno omrežje bo zgrajeno po načinu italjanskih avtomobilskih cest, to se pravi: ceste bodo široke, brez ostrih ovinkov, da bo mogoča tem večja hitrost.

Zmago tehnike čez prostor in čas

osvetljujejo tile podatki: Ko je Aleksander veliki zapustil Malo Azijo na poti v Indijo, je potreboval do njene najvzhodnejše meje leto dni, aeroplan pa pride iz Angore do Kalkute sedaj tri dni. Ko se je Cezar vrnil iz Egipta v Italijo, je moral potovati tri mesece, parnik vozi sedaj tri dni. Nemški pesnik

te najdbe je sklepal, da živijo v braziljanski pokrajini Matto Grosso belokožni Indijanci. Pripovedovalo je že tudi več raziskovalcev ter pustolovcev, da so srečali v osrednji Ameriki in po neizmernih pragozdovih ob južnoameriškem veletoku Amazonas bele Indijance.

Fawcett je prevzel nalogo, da odkrije javnosti bele Indijance, če se v resnici gibljejo pod solncem na zemlji. Dne 21. marca 1925 se je podal na pot s svojim sinom, ki je bil takrat star 21 let, in z njegovim prijateljem, 23letnim Raleigh Rimellom, iz Cuyabe, da bi poiskale bele Indijance v pokrajinah ob izviru rek Tapajoz in Xingu. Od omenjenega dne ni bilo o raziskovalcu in o njegovem spremstvu nobenega glasu.

Zemljepisna družba v Londonu, ki je podpirala polkovnika z denarjem, je že odposlala več ekspedicij, ki bi naj poiskale izginulega. Vsa prizadevanja so bila doslej zaman, ako izvzamemo govorice, ki so se pojavile leta 1927, a niso bile kos natančnejši preizkušnji. Po tem neosnovanem besedičenju bi naj bil naletel na tri raziskovalce braziljanski pustolovec 170 km proč od mesta Diamantina v pragozdu. Izpovedal je, da je oberstov sin zbolel. Radi boleznii je sklenila trojica, da se preseli v pragozd, kjer bo vztrajala tako dolgo, da se zopet povrne zdravje mlademu Fawcettu. Zopet je bila na to izpoved odposlana ekspedicija, da bi našla zgubljene, a tudi tokrat je bilo iskanje brezuspešno. Najbolj verjetno bo pač, da so trojico zajeli divji Indijanci in jo umorili. Polkovnik se je odrekal, ko se je podal na pot, vojaškemu spremstvu, ker je bil prepričan, da je v braziljanskih džunglah večja varnost miren sporazum z indijanskimi plemeni nego pa celi polk do ušes oborožene pehote.

V najnovejšem času pa je došlo obvestilo, da je govoril z Indijanci ob zgorajnem toku reke Amazonas lovec, rodóm Švicar. Ti Indijanci so mu povedali, da živi že več let nek belokožec

med divjim plemenom kot ujetnik. Popis se nanaša na pogrešanega Fawcetta.

Izključeno ni, da bi polkovnik več ne živel. Mrtvim domnevani raziskovalci so se že večkrat povrnili kar nadoma. Leta 1927 je dvignila mnogo prahu vest, da je bil umorjen nemški raziskovalec srednje-azijskega Tibeta in južnega tečaja Viljem Filchner. Nekaj mesecev za tem se je Filchner — srečno vrnil v domovino.

Ko se je podal Fawcett na pot, da bi izsledil bele Indijance, je bil star 58 let. Ako še živi, je danes 65letnik. Dolgo ni več čakati, ako ga hočejo najti živega, ker sicer bo podlegel radi starosti neprilikam divjine in ne zahrbtnosti od strani divjih — belih Indijancev.

DEKLETOM ŠMARSKE DEKANIJE.

V nedeljo, 17. julija, priredijo kršćanske dekliške organizacije šmarske dekanije proslavo sedemdesetletnice smrti škofa Slomškega, velikega učitelja in prosvetitelja našega naroda in prijatelja slovenske mladine. Škof Slomšek je bil rojen na Ponikvi v šmarski dekaniji, zato ima ta dekanija tem večjo dolžnost, da proslavi svojega velikega rojaka, največjega sina naše zemlje. Proslava se bo vršila pri Sv. Roku nad Šmarjem ter začenja ob 19. uri predpoldne. Govorita gg. kanonik Časl in profesor dr. Hohnjec. Dekleta Marijinih družb, dekliških zvez in vobče kršćanske mladenske šmarske dekanije in sosednih krajev, pridite v najoblinejšem številu!

*

Št. Peter pri Mariboru. Prosvetno društvo »Skala« priredi v nedeljo dne 10. julija t. l. izlet po lepih Slovenskih gorah z avtomobilom, na katerem bo prostora za približno 30 oseb. Za kratek čas se pomudimo po raznih krajih, pri pozni službi božji pa bomo pri Mali Nedelji. Vrnili se bomo čez Ptuj. Kdor se želi udeležiti tega izleta, se naj prijavi pri društvenemu predsedniku ali pa pri katerem drugem odborniku. Vsa vožnja bo stala le par »kovačev«.

Pustolovec kot poveljnik.

V zadnji kitajsko-japonski vojni so služili v kitajskih vrstah evropski oficirji. Baš temu dejstvu gre zasluga, da je bil odpor kitajskega vojaštva tako trd in so krenili Japonci na pot miru na pol poti, dasi so bili prvotno prepričani, da bodo pojužinali Kitajce pri Šangaju na kisli juhi.

Eden od najbolj izrednih belokožcev, ki so igrali v najnovejši kitajsko-japonski vojni važno vlogo, je bil poveljnik kitajskih zračnih sil Šang-Hui-Schang. Pod tem pristno kitajskim imenom se skriva ne Kitajec, ampak mednarodni pustolovec, ki je bil rojen v Ameriki in je tamkaj zabeležen z imenom Bert Hall. Je sin delavca v Čikagi. Preselil se je že v mladosti na Francosko, ker je bil prepričan, da bo tamkaj lažje dobil službo kočijaža nego v ameriški domovini. V resnici pa se ni povzpел do pariškega fijakerja. Godilo se mu je v Franciji tako slabo, da se je vpisal v tujsko legijo, da se je le preživel. Dve leti je vztrajal v legiji. Posrečil se mu je pobeg in dospel je v Evropo, ko je izbruhnila svetovna vojna.

Ker je bil izboren letalec, so ga pri delili letalstvu, kjer se je kmalu odlikoval po hrabrosti in spretnosti. Med svetovno vojno je pisalo časopisje veliko o Bertu Hallu, ki je znal tako spretno odbijati nemške zračne napade. Bil je eden najbolj slavljениh junakov v zraku. Radi neprestanega vztra-

Goethe je potoval iz Weimarja v Verono dva meseca, danes 20 ur. Ko se je Napoleon vrnil iz Rusije, je prepotoval razdaljo Varšava—Pariz z najhitrejšimi konji v desetih dneh, danes rabi ekspresni vlak 36 ur. Vožnja z Angleške v Severno Ameriko je trajala pred 100 leti celih šest tednov, današnji brzoparniki jo prehitijo v petih dneh. Transport blaga ob Kongu je trajal do lanskega leta iz notranjosti do morja tri tedne, danes za zrakoplov eno uro.

Hudobno.

»Jože, ali imaš luknjo na glavi?«
»Ne, Čemu vprašaš?«
»Ker imaš na rami polno žagovine.«

jo z obično kanonado, ki je bila le znak onemoglosti.

S turškimi kopači in minerji je posadka obračunala na brzo roko. Srečno je minul tudi drugi dan oblege, 18. junij. Poškodbe vsled min pa so le bile tako hude, da ni bilo niti misliti na popravo ter zazidavo obzidja. Poveljniku Blažu Gjuralaku je bilo jasno, ako se posreči Turkom še en pristanek s Kolpe, je Sisak zgubljen. Branitelji morajo biti neprestano noč in dan na nogah. Do onemoglosti utrujen vojak ni za brambo, kaj šele za napad. Daljša oblega bi pomenila za Sisak siguren pogin. Še v noči 18. junija je bilo sklenjeno, da zapusti takoj od vojne sreče spremljani Miha Toplišek trdnjavo z dvema Hrvatoma, se splazi do Save, jo preplava ali prekorači. Na desnem in pred Turki varnem savskem bregu bodo že dobili konje, da dosežejo čimprej Zagreb in glavni stan bližajoče se kršćanske vojske. Miha je vzel seboj še pismo poveljnika, v katerem je bila zaprosena nujna odpomoč, sicer bo padla trdnjava radi turške premoči in predolge oblege.

Previdnemu, prekanjenemu in od gorečih

molitev spremljanemu Toplišku se je posrečil pobeg. V nasprotnem slučaju bi ga bili Turčini takoj obglavili in natakili njegovo glavo na kol kot svarilo vsem nadaljnjim pošiljkam po pomoč.

Dne 19. junija je miroval turški tabor. Le artilerija je streljala z nasipa s kratkimi odmori ter rahljala na vseh koncih ter krajih trdnjavsko obzidje.

Dne 20. junija so vozili, nosili in vlačili turški vojaki hlode in deske preko mosta na desni breg Kolpe v tabor. Gotovo so se pripravljali na nov napad, samo bogznaj pod kakim kritjem in na kak nov zviti način. Obleganci so izzivali z vso drznostjo na dvoboj. Niti eden od ozmerjanih begov ni maral vgrizniti v to vabo. Branitelji so imeli dva dni in dve noči časa, da so se menjavali odpočili, nasitili ter pripravili na ponovne zahteve obrambe, hrabrosti in prenašanja naporov brez spanja.

V noči od 20. na 21. junija so vzrasli na treh koncih pred taborom veliki napadalni stolpi, ki so bili oboroženi na vse strani s topovi. Na va-

janja v zračnih borbah je bil s svojimi živci leta 1917 tako pri kraju, da je moral dati slovo letalstvu. Ker je bil izredno preudaren, so ga poslali Francozi v zadnjem vojnem letu s posebnim poslanstvom v Romunijo.

Konec vojne in temu sledeči dogodki so končali Hallove pustolovščine. Prišel je čas, ko je zacvetela bodočnost — filma. V Hollywoodu v Kaliforniji je poganjala filmska trgovina kakor gobe po dežju. Bert Hall je hotel izrabiti tudi to ugodno priliko, da bi postal bogat pri filmu. Bil je sam v eni osebi: režiser, operater in ravnatelj. Le denar ni izvirail iz njegovega žepa, ni ga namreč posedal in sploh je bil preveč previden, da bi spravljal v nevarnost lasten kapital. Glede filma je bil premalo strokovnjak, da bi bil ustvaril res nekaj dobrega ter privlačnega. Amerika in Evropa sta plačevali za njegove filme tako malenkostne svote, da niso bili kriti niti stroški. Doživljal je od strani tvrdk, ki se glede filmov na višku, prehujo konkurenco. Slednjič se je prepričal, da nje-mu noče zasvetiti filmska zvezda in jo je odkuril iz zapada na vzhod.

Najprej je poskusil s tihotapljenjem orožja in letalske opreme za Kitajce. Ker je zadel pri tem poslu na nepremostljive težave, se je podal sam na vzhodno bojišče v prepričanju, da bo že dobil zaposlenje kot svoječasni najboljši letalec. Res se mu je posrečilo, da je prepričal Kitajce o tem, da je on taisti izvoljeni, ki bi zamogel uspešno organizirati kitajsko letalsko orožje. Kitajci so mu zaupali poveljstvo zračnih vojnih sil in ga prekrstili v Šang-Hui-Šanga. Kitajska je posedala ob izbruhu zadnjih sovražnosti z Japonci prav malenkostno število bojnih letal in še le Hall je ustvaril čisto nov tip bojnih letal, ki so se izborna obnesla in povzročila Japoncem dokaj pregla-vic. Tudi po sklepu miru pri Šangaju je ostal Bert Hall še tudi nadalje po-veljnik in organizator kitajskega letalstva.

Kamnica. Za binkoštni pondeljek so skazali tatje naši župnijski cerkvi to izredno čast, da so jo obiskali in jo želeli spraviti ob malenkosti, ki so jih darovali siromašni farani: žarnice in pa oltarne preproge. Poseb-nega blagoslova jim ti darovi siromakov pač ne bodo prinesli. — Ko obžalujemo tako zlobnost, se iz srca veselimo prelepih naših cerkvenih slovesnosti, ki se vršijo pri nas skoraj od nedelje do nedelje. Poleg blagoslovitve sv. Urbana 12. junija nam je prinesla prav posebno veselje 5. pobinkoštna nedelja 19. junija, ko so naši najmlajši pod vodstvom mon-sig. Vrežeta, profesorja v Mariboru, obhajali svoj najveselejši praznik prvega sv. obhajila. Ta vzorni red in to iskreno pobožnost bi bili morali videti vsi zlobneži, pa bi odnehali. — Popoldne iste nedelje je bila javna izkušnja iz veronauka, ki je dokazala, da je naša mladina v najboljših rokah.

Št. Peter pri Mariboru. Rodbinska žaloigra, ki se je doigrala v Grušovi dne 24. aprila, je bila dne 24. junija predmet sodne obranave pred mariborskim senatom. Obtožnica je očitila Mariji Tivadar, da je nagovarjala soob-tožene: Antona Vauda, Antona Kaloha in svojega sina iz prvega zakona Janeza Lajha, da so napadli Matijo Tivadarja ter ga ubili. Obtožnica opisuje žalostne družinske razme-re, ki so vladale med zakoncema Tivadar. Prvi mož Marije Tivadar je padel v svetovni vojni, nakar se je vnovič poročila l. 1920. Z možem sta kupila nato posestvo v Grušovi. Kmalu je prišlo do družinskih preprirov in že leta 1923 je vložila žena prvo tožbo na loči-tev zakona. Navajala je, da črti njen mož otroke iz njenega prvega zakona ter ji na razne načine grozi. Sledite so nato še druge tožbe na ločitev zakona, ki pa so se vse končale s poravnavo. Razmerje med obema pa

Ne zamudite! Sandale za otroke po Din 20.—, platnene čevlje - gumijastimi podplati po Din 25.—, 30.— in 40.— kupite pri tvrdki Martin Sumer, Konjice. 716

je sčasoma postalo nevzdržno in naposled se je žena presečila s svojimi otroci k sosedu. Mož je nato prodal svojo polovico posestva, katero je obdolženka kupila nazaj z velikimi žrtvami ter postala tako izključna lastnica celega posestva. Tudi mož se je nato preselil, vračal pa se je večkrat nazaj ter delal ženi na posestvu razno škodo. Dne 24. aprila so se nahajali obdolženca Vauda, Kaloh, Lajh in Marija Tivadar v vinski kleti; vračali so se proti domu, ko so zagledali Matijo Tivadarja, ko je ležal v travi na posestvu svoje ločene žene. Pretepli so Tivadarja tako, da je obležal mrtev. Udarci so mu zdrobili lobanjo. Potem so se vsi trije podali na dom pokojni-kove žene in ubijalske kole razžagali in se-žgali. Za uboj se je takoj zvedelo in orožniki so storilce polovili. Tajniki niso, le zatrjevali, da niso nameravali Tivadarja ubiti, temveč ga samo pretepti, kakor jih je nagovarjala soobtožena žena ubitega. Vauda in Lajh sta bila obsojena vsak na šest let robije in trajno izgubo častnih pravic, Kaloh pa na šest let strogega zaporja, dočim je bila Marija Ti-vadar oproščena.

Limbuš pri Mariboru. Po kratki in mučni bolezni je umrla gđc. Marija Kučer, gostilničarka v Limbušu in sicer v Gradcu. Tja so jo prepeljali, da bi ji, če bi se sploh dalo, rešili življenje. Stara je bila komaj 42 let. Prepeljana iz Gradca, je bila pokopana v rodbinski rakvi v Studencih pri Mariboru. Veličasten je bil njen pogreb. Spremljali so jo godci, pevci ter mnogobrojno občinstvo. Pokojnica je bila znana kot zelo radodarna oseba. Naj ji bo za vse dobroto, ki jih je storila v življenju, do-ori Bog obilen plačnik! Naj počiva v miru!

Limbuš pri Mariboru. Dne 8. maja t. l. je odšel k vojakom Božidar Vehovar, sin posest-nice in sicer edini, iz Pekar št. 9, k 4. konje-niškem polku v Vršac (Sremski Banat) blizu romunske meje. Ravno mesec dni nato pa je vsled bolezni in sicer obojestranske pljučnice, tam daleč od doma in ljubljene matere ter edine še živeče sestre moral zapustiti ta svet, mater in sestro, star še ne 21 let. Bil je edini še živeči sin vdove matere Ivane Vehovar, posestnice na Pekrah, ki je z njim izgubila vse, zlasti pa pridnega, poštenega, zvestega in nad vse ljubljenega sina ter bodočega gospo-darja. Pokojnik je bil vzoren fant, ki ni po-

ljarjih so pričeli pomikati na vse zgodaj stolpe proti trdnjavi, da bi otvorili topovski ogenj bolj od blizu, porušili vse obrambne stolpe trdnjave in omogočili splošen naskok. V turškem taboru pa je vršelo kakor v čebelnem panju, ako potolčeš po njem, ko so že čebele pri počitku. Turki po-veljniki so švigali na konjih sem in tja, kazali proti mostu, za pionirje, ki so se ukvarjali z le-senimi stolpi, se ni nikdo prav zmenil. Kakor strele iz jasnega se poženejo konjiki z vitezom Pavlom na čelu iz trdnjave, po suhem jeziku med jarkoma in že so padali smrtonosni udarci po presenečenih pionirjih. Preplašeni Turčini so se zatekli v klicih k Allahu in jo ubrali proti taboru. Turška vojska tolike drznosti oblegancev niti od daleč ni slutila. Gledala je nemo srdito napad peščice krščanskih jezdecov in zmedene ter be-žeče pionirje. Za zmagovitimi vitezi so privreli izza obzidja pešci in predno so se zavedli Turki kako in kaj, sta že bila dva obležna stolpa v ob-jemu plamenov od tal do vrha. Izpad, ki je uničil dva s tolikim trudom zgrajena stolpa, zahteval življenje več Turkov, se je odigral brez odpora

ogromne sovražne premoči tekom dobrih deset minut. Ko so se zapodili turški jezdecji proti ka-nalu, so že bili izpadniki pri trdnjavi, odkoder so zasmehovali turško druhal na ves glas.

Vrhovnega turškega poveljnika očitno ni veliko zanimal ta poraz. Pehota in jezdecji so pričeli se strinjati v oddelke. Ko je bila polovica ta-bora urejena po četah, se je prikazal izza naj-lepšega šotora Hasan s celim štabom in se posta-vil na čelo zbranega dela vojske, ki je nastopila prehod preko mosta. Turški tabor na desnem bregu Kolpe se je praznil, a ni se izpraznil, da bi ga bili podrli. 10.000 najboljših vojakov broječa turška sila se je razvrstila po bojnem načrtu na levem bregu Kolpe na otoku v tri skupine. V levo krilo ob Odri so se razpotegnili pešci, sredini s pehoto in jezdecji je poveljeval zvrniški sandžak Memibeg, na desno krilo blizu mosta se je posta-vil Hasan paša. Na levi strani bojne ravni je ime-la turška armada Odri, za hrbtom Kolpo, a na desni most čez Kolpo, po katerem bi se mogle umakniti čete v slučaju skrajne potrebe v tabor.

(Dalje sledi.)

Röntgenove žarke uporabljajo tudi za presvetljevanje dreves, da vidijo, če je deblo zdravo ali nagnito. To je posebno potrebno za kupca, ki izbira deblo, katerega bi bilo treba posekati.

Za ozdravitev pijancev uporablja policija (Ko-lorado) dobro sredstvo. Prijetega pijanca foto-grafirajo in mu to fo-tografijo pokažejo, ko se spet iztrezni. Grda slika je že ozdravila marsikoga.

Zračna množina, ki jo človek dnevno vdihava in izdihava, tehta nekaj čez 15 kg, torej nekako šestkrat toliko kakor njegova tekoča in trdna hrana, katero porabi v istem času.